

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 7 (1540). 17 ЛЮТОГО 1984 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

Інформаційне повідомлення

про Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу

13 лютого 1984 року відбувся позачерговий Пленум Центрального Комітету КПРС.

За дорученням Політбюро ЦК Пленум відкрив член Політбюро, секретар ЦК КПРС тов. К. У. Черненко.

У зв'язку з кончиною Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова учасники Пленуму ЦК вшанували пам'ять Юрія Володимировича Андропова хвилиною скорботного мовчання.

Пленум ЦК відзначив, що Комуністична партія Радянського Союзу, весь радянський народ зазнали тяжкої втрати. Пішов з життя видатний діяч Комуністичної партії і Радянської держави, полум'яний патріот, ленінець, неутомний борець за мир і комунізм.

Перебуваючи з волі партії на найважливіших постах партійної і державної роботи, Юрій Володимирович Андропов віддавав усі свої сили, знання і величезний життєвий досвід здійсненню політики партії, зміцненню її зв'язків з масами, зміцненню економічної та оборонної могутності Радянського Союзу.

Багато уваги приділяв Ю. В. Андропов проведенню в життя виробленої XXVI з'їздом КПРС і наступними Пленумами ЦК КПРС лінії на всесмірну інтенсифікацію виробництва, прискорення науково-технічного прогресу, вдосконалення управління народним господарством, посилення відповідальності кадрів, організованості та дисципліни, на неухильне зростання матеріального і духовного рівня життя народу.

Великий вклад він ю. В. Андропов у розвиток всебічного співробітництва країн соціалістичної співдружності, у зміцнення єдності і згуртованості міжнародного комуністичного і робітничого руху, на підтримку справедливої боротьби народів за свою свободу і незалежність. Під його керівництвом послідовно і наполегливо здійснювався на міжнародній арені ленінський зовнішньополітичний курс нашої партії і держави — курс на усунення

загроз термоядерної війни, на тверду відсіч агресивним підступам імперіалізму, на зміцнення миру та безпеки народів.

Пленум підкреслив, що в ці скорботні дні комуністи, весь радянський народ ще тісніше згуртовують свої ряди навколо ленінського Центрального Комітету партії, Політбюро ЦК КПРС, словені рішомості беззупінно боротися за вітлення в життя ленінської внутрішньої зовнішньої політики партії.

Учасники Пленуму ЦК висловили глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

Пленум ЦК розглянув питання про обрання Генерального секретаря ЦК КПРС.

За дорученням Політбюро ЦК з промовою в цьому питанні виступив член Політбюро ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР тов. М. О. Тихонов. Він висів пропозицію обрати Генеральним секретарем ЦК КПРС тов. К. У. Черненко.

Генеральним секретарем Центрального Комітету КПРС Пленум одноголосно обрав тов. Черненко Костянтина Устиновича.

Потім на Пленумі виступив Генеральний секретар ЦК КПРС тов. К. У. Черненко. Він висловив сердечну вдячність за високе довіря, виявлене йому Центральним Комітетом партії.

Тов. К. У. Черненко запевнив Центральний Комітет КПРС, Комуністичну партію, що до кладе всіх своїх сил, знань і життєвого досвіду для успішного виконання завдань комуністичного будівництва в нашій країні, забезпечення наступності в розв'язанні поставлених XXVI з'їздом КПРС завдань дальшого зміцнення економічної та оборонної могутності СРСР, підвищення добробуту радянського народу, зміцнення миру, у здійсненні ленінської внутрішньої зовнішньої політики, яку проводять Комуністична партія і Радянська держава.

На цьому Пленум ЦК закінчив свою роботу.

Почесну грамоту вручено

За досягнення в учбово-методичній і ідеально-виховній роботі в 1983 році Одеський орденом Трудового Червоного Прапора державний університет імені І. І. Мечникова нагороджено Почесною грамотою Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти Української РСР.

Цю грамоту вручено ректору ОДУ професору В. В. Сердюку в м. Сімферополі, де відбулися звіти ряду університетів республіки за 1983 рік.

Приймаючи звіт Одеського університету, Мінвуз УРСР відзначив, що колектив нашого університету добився значних успіхів у виконанні плану організаційних заходів з реалізації рішень ХХVI з'їзду КПРС і ХХVI з'їзду Компартії України в справі підвищення якості викладання і зміцнення зв'язків з виробництвом. План випуску спеціалістів виконано на 101,0 процента, з денної форми навчання на 100,7 процента. Ведеться робота по зміцнен-

ню зв'язків з виробництвом, впроваджено нові типові учбові плани на 1-х курсах, поширилось співробітництво з науковими закладами АН УРСР. Систематично і якісно проводиться міжсесійний контроль. Активно працювало опорна кафедра фізики, проведено значну роботу по поліпшенню учебово-методичної, науково-дослідної і ідеально-виховної роботи на кафедрах суспільних наук. Зміцнено їх учбово-матеріальну базу. 6 кафедр мають 7 учбово-методичних кабінетів, 2 спеціалізовані потокові аудиторії, 7 спеціалізованих аудиторій для семінарських занять. Широко застосовуються в учбовому процесі проблемне навчання, машинний і безмашинний контроль знань студентів. Виконуються нормативні вимоги показових відкритих занять, взаємовідвідування. Суспільствознавці університету покращили науково-дослідну роботу, підготували 12 кандидатських дисертацій, 4 монографії, 18 брошур, 68 на-

укових статей, 28 тезисів загальним обсягом 117,84 друкованих аркушів. План розподілу молодих спеціалістів виконано на 100,3 процента. В тому числі по школах республіки на 101,2 процента. Поліпшено показники ефективності аспірантури (60,6 процента), в тому числі із захистом дисертацій у строк (15,2 процента). Плані підвищення квалифікації професорсько-викладацького складу, учбово-допоміжного і обслуговуючого персоналу виконані.

В 1983 році університет виконав 350 науково-дослідних робіт, з них 66 процентів важливіших. Загальний обсяг наукових досліджень склав 9,6 млн. карбованців. З них 8,6 млн. карбованців з господарським. У виробництво впроваджено результати 87 скінчених НДР, а також 16 винаходів, які захищено авторськими свідоцтвами, із сумарним економічним ефектом 13,9 млн. крб. Вчені отримали 65 по-позитивних рішень по винаходах.

Костянтин Устинович
Черненко

Костянтин Устинович Черненко народився 24 вересня 1911 року в селі Велика Тесь Новоселівського району Красноярського краю, росіянин.

Член КПРС з 1931 року. Освіта вища — закінчив педагогічний інститут і Вищу школу парторганізаторів при ЦК ВКП(б).

Трудове життя К. У. Черненко почав з ранніх років, працюючи по найму у кукулів. Уся його подальша трудова діяльність звязана з керівною роботою в комсомольських, а потім у партійних органах. У 1929—1930 роках К. У. Черненко завідував відділом пропаганди та агітації Новоселівського райкому ВЛКСМ Красноярського краю. У 1930 році він пішов добровольцем у Червону Армію. До 1933 року служив у прикордонних військах, був секретарем партійної організації прикордонної застави.

Після закінчення служби в армії К. У. Черненко працював у Красноярському крайі: завідувачем відділом пропаганди та агітації Новоселівського та Уярського райкомів партії, директором Красноярського краївого Будинку партійної освіти, заступником завідувача відділом пропаганди та агітації, секретарем Красноярського країнського партії.

З 1943 року К. У. Черненко навчається у Вищій школі парторганізаторів при ЦК ВКП(б). Після закінчення навчання з 1945 року працює секретарем Пензенського об'єму партії. У 1948 році був направлений у Молдавську РСР і завідувачем відділом пропаганди та агітації ЦК Компартії Молдавії. Працюючи на цій посаді, він багато сил і знань віддав економічному і культурному будівництву в республіці, комуністичному вихованню трудящих.

У 1956 році К. У. Черненко висувається на роботу в апарат ЦК КПРС, де він очолив сектор у Відділі пропаганди, й одночасно був затверджений членом редакційної колегії журналу «Агітатор». З 1960 року він працює начальником секретаріату Президії Верховної Ради СРСР. У 1965 році К. У. Черненко затверджується завідувачем Загальним відділом ЦК КПРС. У 1966—1971 роках він — кандидат у члени ЦК КПРС. На ХХIV з'їзді партії (березень 1971 р.) обирається членом Центрального Комітету КПРС, а в березні 1976 року на Пленумі ЦК КПРС, який відбувся після ХХV з'їзду партії, — секретарем ЦК КПРС.

З 1977 року він — кандидат у члени Політбюро, а з 1978 року — член Політбюро ЦК КПРС. Депутат Верховної Ради 7—10-го скликань. Депутат Верховної Ради РРФСР 10-го скликання. К. У. Черненко був членом радянської делегації на Міжнародній нараді з питань безпеки і співробітництва в Європі (Хельсинкі, 1975 рік), брав участь у переговорах у Відні з питань роззброєння (1979 рік).

Костянтин Устинович Черненко визначний діяч Комуністичної партії і Радянської держави. На всіх постах, які доручала йому партія, він виявив високі організаторські здібності, партійну принциповість, віданість великих справі Леніна, ідеалам комунізму. К. У. Черненко — автор ряду наукових праць з актуальних питань підвищення керівної ролі партії в житті радянського суспільства, вдосконалення стилю і методів партійної і державної роботи, розвитку соціалістичної демократії. На черговому (1983 р.) Пленумі ЦК КПРС К. У. Черненко виступив з доповідю, в якій визначено головні напрями поліпшення ідеологічної діяльності КПРС в сучасних умовах.

За великі заслуги перед Батьківщиною Костянтин Устинович Черненко двічі удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці і народжений трьома орденами Леніна, трьома орденами Трудового Червоного Прапора, багатьма медалями Радянського Союзу. Він є лауреатом Ленінської премії.

К. У. Черненко нагороджений найвищими нагородами соціалістичних країн.

СЛОВО ЮРИСТІВ

Підтримуючи основні положення проєкту ЦК КПРС, викладачі і студенти юридичного факультету висловили ряд думок і пропозицій.

Марк ОРЗИХ, професор, завідуючий кафедрою державного і адміністративного права.

— В пункті 30-му, де йдеється про підготовку вчителівських кадрів, передбачити обов'язок університетів, що мають юридичні факультети, готовувати вчителів раліанського права з видленням відповідної спеціалізації.

Зважаючи на вимоги проєкту про «включення учнів, починаючи з молодших класів, у систематичну, організовану, посильну для здоров'я і віку суспільно-корисну працю» (пункт 19-й), про посилення відповідальності учнів за участь в трудову дисципліну (пункт 3-й) і зниження у зв'язку з цим вікових меж допуску до деяких професій, передбачити можливість зниження вікових меж, наступу трудової правосуб'ектності, так званого трудового повноліття, а також можливість зниження вікових меж ділкітоздібності (наступу відповідальності) в сфері трудової, дисциплінарної, адміністративної відповідальності.

Враховувати ці можливості при розробці «Правил для учнів» (п. 14-й). Зважаючи на гостру потребу державного апарату і громадських організацій в юридичних кадрах з середньою спеціальною освітою, пропоную пункт 7-й про задачу середніх училищ закладів, які «готують кваліфікованих спеціалістів і організаторів первинних ланок виробництва, освіти, охорони здоров'я, культури», доповнити «державних служб і органів громадського управління» і далі за текстом.

Враховуючи функціональні обов'язки (компетенцію

комісій по справах неповнолітніх при виконкомах місцевих Рад народних депутатів, інспекцій по справах неповнолітніх органів внутрішніх справ, доповнити 31-й пункт вказівкою на можливість прийняття в педагогічні учбові заклади за рекомендаціями виконкомів місцевих Рад.

Анатолій ВАСИЛЬЄВ, доцент, голова профкому юридичного факультету:

— Реформа повинна враховувати висновки сучасної педагогіки про ефективність методів активного навчання. Пункт 11-й має вказувати на необхідність «впровадити засоби активного навчання — ділові ігри, уроки з конкретними діловими ситуаціями».

Для реалізації вимоги оптимальної послідовності матеріалу, що вивчається, треба доповнити пункт 9-й вказівкою на необхідність розробити і впровадити в училищний процес структурно-логічні схеми предметів, технологічні карти уроків.

Борис ПЕРЕЖНЯК, викладач, секретар партійної організації юридичного факультету:

— Враховуючи конституційні положення (ст. 67, 68 Конституції СРСР), необхідно доповнити і пункт 17-й «Ширше зачуття учнів до активної участі в діяльності організацій ДТСААФ, товариств охорони пам'яток історії і культури. Практикувати постійне шефство школ над пам'ятниками, меморіальними дошками в своїх мікрорайонах».

Проект реформи надає особливого значення трудовому вихованню, навчанню і професійній орієнтації учнів. У зв'язку з цим доцільно доповнити пункт 20-й вказівкою на необхідність введення в номенклатуру посад обласних, міських, районних відділів народної освіти посади

методиста з трудового навчання і профорієнтації учнів, а в штати загальноосвітніх шкіл — посаду замісника директора з трудової освіти і профорієнтації учнів.

Марк ЧЕРКЕС, доцент:

— У зв'язку з тим, що середня освіта передбачає навчання в Х—XI класах або професійно-технічну освіту, пропоную доповнити пункт 5-й вказівкою на переведення учнів до Х—XI класів за конкурсом оцінок.

Юрій КОТЛЯРЕВСЬКИЙ, старший науковий співробітник:

— Враховуючи необхідність визначення оптимального обсягу знань, вмінь і навичок, які дає загальноосвітня і професійна школа, слід ввести в пункт 19-й таке доповнення:

Провести паспортизацію всіх професій, які включені до систем професійного навчання в СРСР. Паспорт професій має складатися як з переліку знань, вмінь та навичок професіонала, так і з критеріїв їх оцінки. Паспортизація професій має забезпечити єдину систему вимог до професійного навчання. Доцільно паспортизацію професій провести у комплексі з роботами по створенню централізованого банку професіограм — інструменту реальної системи профорієнтації.

Геннадій ЧОПОЗОВ, студент III курсу юрфаку:

— При розгляді доцільності врахування середнього бала атестата при конкурсному зачисленні абітурієнтів вузу пропоную доповнити пункт 8-й:

«Переглянути порядок визначення бала атестата, підвищити ступінь оводіння основами марксистсько-ленинської теорії, соціального світогляду, учили і трудової дисципліни.

НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ

Відбулись загальні збори народних контролерів університету. Їх відкрив голова Головної групи народного контролю ОДУ доцент В. П. Вашенко.

З доповідю про задачі народних контролерів в справі уdosконалення учили і наукової і господарської роботи виступив ректор університету професор В. В. Сердюк. Він нагадав про ті високі зобов'язання, які взяли на себе колектив університету в 1984 році, про рішення грудневого (1983 р.) Плену-

СРСР», показали їм колекцію слайдів на цю тему. Після цього для дітей було влаштовано концерт. Юнакам та дівчатам дуже сподобались українські пісні у виконанні Віри Костенко, Елли Андріївої, Лариси Свальової і баяніста Юрія Зарубінського. Опlessами супроводжувались виступи Михайла Пандули, Олега Пургача та інших учасників концерту. Дирекція школи-інтернату винесла поєднану роботу із школами.

Повертаючись додому, наша група відвідала Львів. Це місто, де кожний будинок — пам'ятка старовини, допоміг нам краще зрозуміти характер середньовіччя. Музей старовинної зброй, львівський історико-краєзнагчий музей багато надали нам, як історикам.

Із Закарпаття ми привезли не тільки добрий настрій, але і теплі спогади про гостинних щирих людей, які живуть в цьому краї.

С. ГОРНОВ,
студент II курсу
істфаку, комсорг курсу.

ВЧАТЬСЯ ПРОПАГАНДИСТИ

В Будинку політосвіти об'єднання Компартії відбулося перше заняття міської школи молодого пропагандиста, створеної Одеським міськкомом партії. З лекцією «Психологічно-педагогічні основи партійного навчання» виступила завідуюча кафедрою психології Одеського державного університету, доцент Т. М. Козіна.

У плані навчання передбачено також лекції з питань методики складання особистого творчого плану

пропагандиста, проблемного навчання як засобу активації пізнавальної діяльності слухачів, організації самостійної роботи слухачів. Проводитимуться практичні заняття з методики роботи з передшоджерелами, політичною та навчальною літературою, організовуватимуться зустрічі з пропагандистами-наставниками й організаторами політичного навчання комуністів.

нами и военно-историческими вопросами.

Первостепенное внимание в ВЭС обращено на освещение марксистско-ленинского учения о войне и армии, ленинского военно-теоретического наследия о защите социалистического Отечества (См.: «Диалектика в военном деле», «Исторический материализм», «Марксистско-ленинское учение о войне и мире»). Статьи «Защита социалистического Отечества», «Коммунистическая партия Советского Союза», «Принципы военного строительства» и другие вызывают большой интерес по проблемам руководящей роли и постоянной революционно-преобразующей деятельности КПСС в военной области.

Вопросы военного строительства, в первую очередь практической деятельности КПСС и Советского государства по осуществлению ленинских указаний о военном строительстве, а также вопросы военного законодательства, назначения и характеристики видов Вооруженных Сил СССР и родов войск занимают достойное место на страницах ВЭС. В очерках, посвященных воинским

В університеті состоялся інтернаціональний вечір «Руський язык — язык миру і дружби».

На земном шарі насчитывається більше двох тисяч языков. Каждий из них имеет свою историю, достоинства. Вместе с тем существуют языки, в силу исторических условий играющие особую роль в истории человечества. Именно таким языком является русский. Язык мира, братства, равенства. Об этом говорили на вечере студенты Мажена Торгонська из Польши, Зияуддин Рус-

там и Фрайдун Азарм из Афганістана, Нарасімха Рао из Індії, Астер Ворку і Сосена Гірма из Ефіопії і інші.

Інтересними були виступи студентів з В'єтнама Дінг Тын Шона, польських студентів Александра Ковальчика і Маможати Щипень і студента з Монголії Омара Джедвайка.

Участники вечера увидели молдавський, белоруський і українські танці. Перед ними виступили актори руського драматичного театра, студенти консерваторії.

Потім народні контролери повідомили збори про результати перевірки автобази університету з економної витрати паливно-мастильних матеріалів. Тут викрито серйозні недоліки, мають місце перевитрати бензину, припіска, занедбаність обліку і т. д. Було заслушано також питання про додержання «Положення про курсові екзамени і заліки» на геолого-географічному, юридичному, філологічному, хімічному факультетах і на кафедрах суспільних наук.

В Словарі доволі полно, освіщена історія Великої Отечественної і другої мирової війн — свыше 500 ста-

О МИРЕ, АРМИИ

формированием, военным учреждениям, учебным заведением, читатель ознакомится с историей, современным состоянием и организацией Вооруженных Сил СССР и наиболее развитых империалистических держав. Небезынтересной будет возможность проследить историю развития оружия и боевой техники от древней пищали до современного автомата, от баллисты до баллистического оружия, а также описание различных современных технических систем, приборов, оборудования, средств управления.

В большом объеме, с тематическим разнообразием и широким охватом в ВЭС отражена военная история. Вниманию читателя предлагаются краткое описание истории войн, военной науки и военного искусства различных государств, включая страны Древнего Востока, Грецию, Рим и др. с древ-

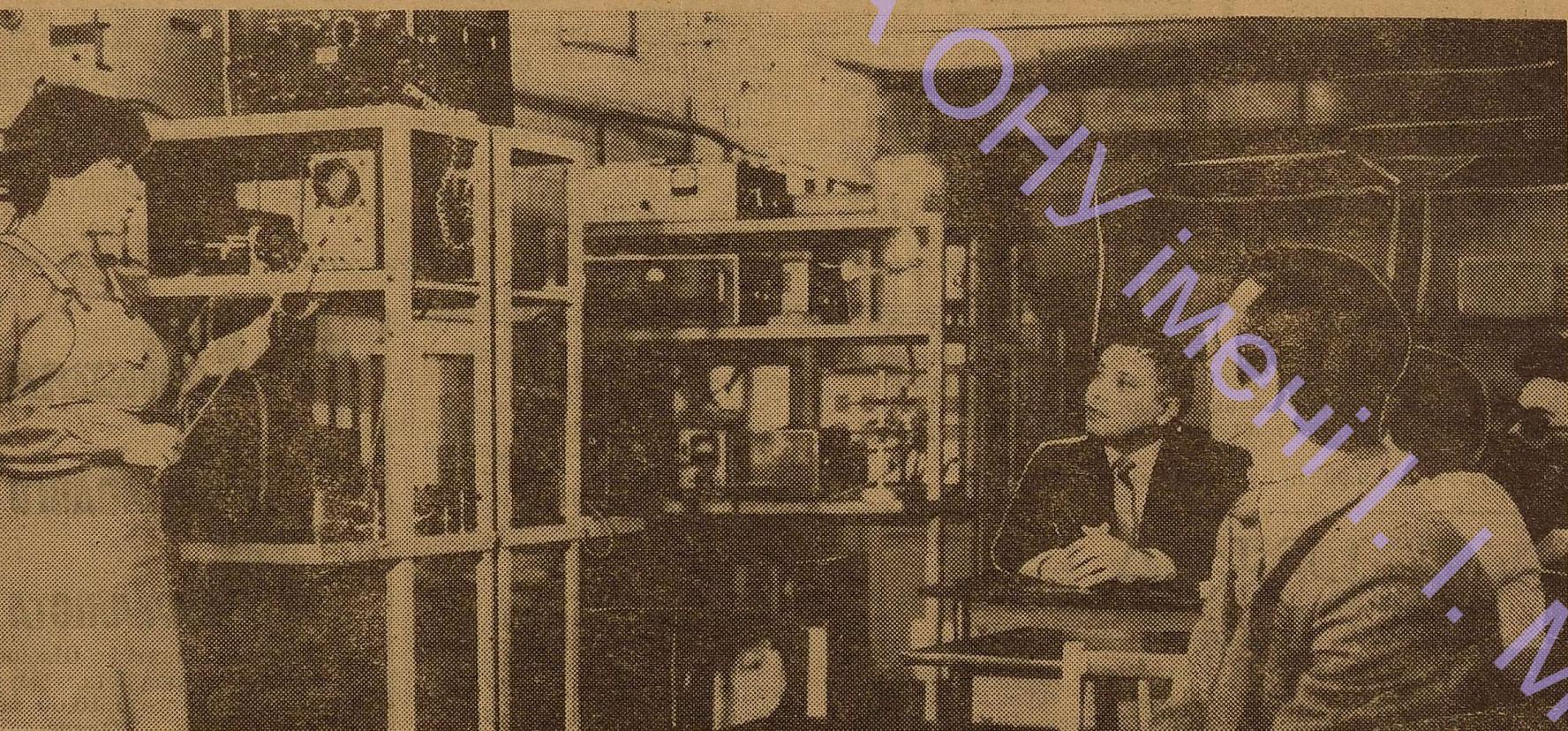
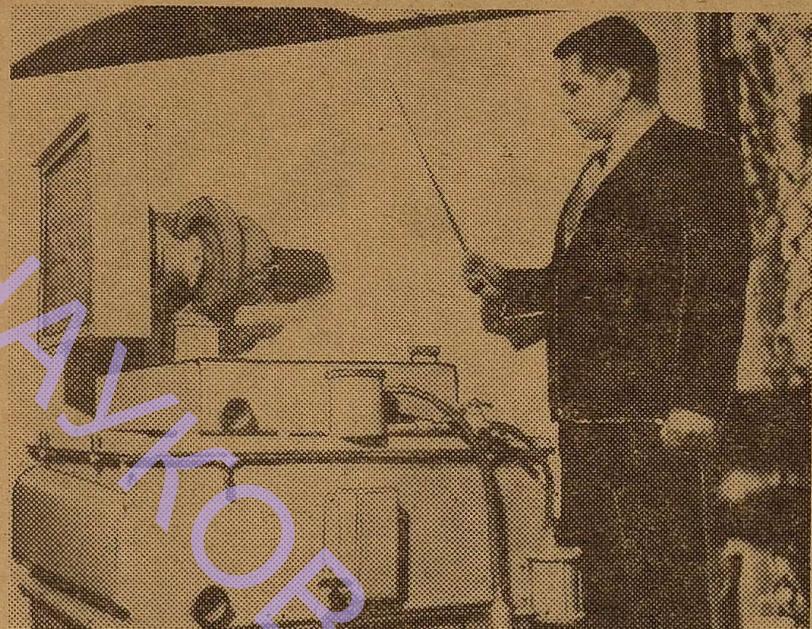
нейших времен до наших дней.

Издатели и авторы Словаря

учли все возрастающий интерес широких слоев советского народа к истории, к прошлому всего человечества и прежде всего нашей Отчизны, поместив такие важные и ценные очерки, как «Отечественная война 1812 г.», «Полтавское сражение 1709 г.», «Декабристы», «Русская армия» и др.

Исторический опыт свидетельствует о том, что революционные силы, пришедшие к власти, как это было в октябре 1917 г. в России, не должны, не имеют права забывать, что свергнутые эксплуататорские классы после своего поражения, как разъяснял В. И. Ленин, «с удесятеренной энергией, с бешеною страстью, с ненавистью, возросшей во сто крат, бросаются в бой за возвращение отнятого «райя»...» (т. 37, с. 264). В этой классовой борьбе свергнутых эксплуататоров против своего народа готовы при-

ФОТОРЕПОРТАЖ НА КАФЕДРІ ХімЗНС

І ВОЙНЕ

тей. Іх доповнюють статті о важливих воєнно-політических подіях, конференціях, флагштафах, мирних договорах, що додержали воєнні аспекти. Причому видавці побеспокоїлися об удобствах в поисках цих матеріалів, помістивши статті по всім основним операціям цих воєн. Матеріали їх убедительно демонструють, що советско-германський фронт був головним фронтом другої світової воєні, де, наприклад, було розгромлено і пленено 607 дивізій стрін фашистського блока, а на остальних фронтах — лише 176 дивізій. Немецько-фашистські захопники на фронтах проти СРСР потерпіли 75 процентов воєнної техніки і оружия. Задесь в 1941 р. потерпіли крах пресловутий план «молниєносної воєні» (блицкриг), а позже був досягнутий коренний перелом в ході воєні в пользу всієї антигітлерівської коаліції. Так ізвестно, вищеперечисленні

другі боєві дії на союзно-германському фронті оказали рішальне вплив на исход і характер операцій на всіх інших фронтах воєнних дій другої світової воєні.

Матеріали о національно-освободительній борбі народів во время другої світової воєні і в поспівовій період представляють ісклютивний і особливий інтерес. Вперше в союзській енциклопедичному изданні отражена історія національно-освободительної борбі болгарського і польського народів і народів Кампучії, а також національно-освободительних воєн в Анголі, Алжирі, Мозамбіку.

В таких статтях, як «Воєнне мистецтво», «Операційне мистецтво», «Стратегія воєнна», «Тактика», «Бой» і др., освіщаються проблеми воєнної науки і воєнного мистецтва.

Не без інтереса читаються матеріали і данні (8 статей і очерків) із історії на-

Більш ніж десять років існує в нашому університеті кафедра хімічних засобів захисту навколошнього середовища. Але за цей період співробітники кафедри добились значних успіхів. Колектив кафедри ХімЗНС веде велику науково-дослідну роботу в галузі розробок фізико-хімічних основ та апаратурного оформлення процесів уловлювання та утилізації токсичних газоподібних речовин.

Обсяг господарських робіт кафедри з багатьох питань склав в минулому році 320 тис. карбованців. Створення індивідуальних засобів захисту органів дихання робітників на хімічних підприємствах, малогабаритних приладів для подачі очищеного кисню до кабін кранівників та багато інших — підсумок роботи кафедри.

Подані кафедрою розробки на ВДНГ СРСР та союзних республік відмінені медалями

та дипломами.

Зараз співробітники кафедри працюють над розробкою та створенням нових установок та приладів для підприємств народного господарства країни.

На зображеннях: завідувач кафедрою доктор хімічних наук А. А. Еннан читає лекцію з спецкурсу «Конструкція газопілоуловлюючих апаратів»;

кандидат хімічних наук Л. О. Гаврилова та В. О. Гельмольд обговорюють результати досліджень уловлення тетрафторида кремнію та утилізації одержаних сполук;

молодший науковий співробітник В. М. Романенко в лабораторії обчислювальної техніки оброблює на ЕВМ результати хімічного експерименту;

кандидат хімічних наук Є. К. Дзержко проводить науковий семінар співробітників кафедри;

Фото В. ШИШИНА.
та К. АХНАЗАРЯНА.

Після сесії

Новий семестр зустрів нас пухнастим м'яким снігом. Початок занять. Студенти 1-го курсу російського відділення філологічного факультету були приемно здивовані, коли, піднявшись на третій поверх, побачили таблицю підсумків здачі зимової сесії: наш курс посів перше місце!

Про успішне навчання говорять цифри. Серед 81 студента сесію тільки на «відмінно» склали 17 чоловік, лише два отримали незадовільну оцінку. В цілому успішність на курсі 96,7 процента, її якість — 67 процентів.

Ці підсумки були розглянуті на зборах, де було відзначено, що курс добре склав першу в студентському житті сесію. Але це є для нас стимулом для подальшого доброго навчання. Літня сесія, як кажуть, не за горами, та вона буде трудніша, ніж минула. Під керівництвом наставника IV академічної групи В. І. Селантьєвої ми говорили про недоліки учбового процесу, порушення, які мали місце на екзаменах, визначили причини незадовільних оцінок.

Виступили перед товаришами й студенти, які отримали оцінки «задовільно». Вони розповіли, в чому були труднощі для них. В цілому висновок, який було зроблено, один — необхідно навчатися на протязі всього семестру, особливо на практичних заняттях.

«Що таке трічник?» — питав В. І. Селантьєв. — Хіба може він навчати дітей в школі, якщо він сам не має знань? Хіба можна довірити йому виховання дітей? Не може бути вчителя-трічника, так як і трічника-лікаря або трічника-інженера».

Була обговорена проблема доломоги перед сесією тим студентам, які мають заборгованості.

Відрадно відзначити, що майже всі шість дівчаток, які поступили в цьому році до університету з золотою медаллю, склали екзамени тільки на «відмінно». Це Н. Ростомашвілі, Н. Ананьєва, А. Крюкова та інші. Добра школільна закалка їх не підвела. В цілому наставники задоволені студентами.

Студенти завірили, що і літню сесію вони складуть на добре і «відмінно».

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
студент I курсу
російського відділення
філфаку, слухач ШМЖ.

повечерством вопрос об устрашении угрозы воїни путем разоружения, ликвидации материальных средств ее ведения.

Стремление к миру в политиці нашого государства диктуется не пацифістськими ілюзіями, а інтернаціоналістичними відносинами до інтересам народів, класовим подходом до проблеми збереження всеобщого мира.

В книгу відображається аргументирована критика агресивної сущності імперіалістичного лагеря в цілому, антинародного характера його політики, агресивної стратегії (статті «Атомна дипломатія», «Гонка вооружений», Організація Североатлантического договора (НАТО) і др.)

Немало страниц Словаря посвящены марксистско-ленинському освещению современной военной и военно-исторической проблематики, характеристике борьбы против военной идеологии империализма с партийно-классовыми позициями.

М. РАКОВСКИЙ,
профессор.

І. КАЛМАКАН,
доцент.

Спілкування з галактикою

Нова книга завідуючого кафедрою радянської літератури і літератури народів СРСР професора В. В. Фащенка «Павло Загребельний», що вийшла в 1984 році в київському видавництві «Дніпро», не є лише написом творчості відомого українського письменника, лауреата Державної премії СРСР і Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка Павла Архиповича Загребельного. Літературний портрет за жаром, вона вивіляє художній світ чудового радянського письменника — світ образів, ідей, характерів.

Згадується зустріч П. А. Загребельного із студентами і викладачами філфаку, що відбулася рік тому в нашому університеті. На початку П. В. Фащенко сказав: «Павло Загребельний — це піла галактика. Зараз ви маєте змогу звернутись до неї з питаннями». Пітань було багато. Зустріч ця запам'яталася надовго. Це було спілкування з галактикою. З художньою галактикою, а всіляка галактика невичерпна. Можна торкнутишся її, силкуватися її усвідомити. Це складна задача, адже кожний великий художник створює свій художній світ. Ось чому так співзвучні задуму роботи слова, які починають монографію В. В. Фащенка. Перша глава в книзі присвячена книжкам. І розповідає ця глава про ту роль, яку відігравали і відіграють книги в становленні письменника, в його роботі над творами, в самому формуванні задуму нових книжок письменника.

В своїй монографії В. В. Фащенко розповідає про добре відомі читачу книги П. А. Загребельного — цикл повістей і романів, присвячених зображеню війни («Європа 45», «Європа, Запад», «Шепот», «Добрий дьявол»,

«Дума о бессмертном»), про твори, присвячені нашій сучасності («Разгром», «Львиное сердце»).

Аналізу цих творів присвячено другу главу книги В. В. Фащенка. Дослідник розглядає кращі твори П. А. Загребельного з точки зору їх ідеально-морального пафосу і поетики створення характерів. Цей погляд на творчість П. А. Загребельного поєднує дві центральні глави монографії «Советский характер» і «Голоса истории».

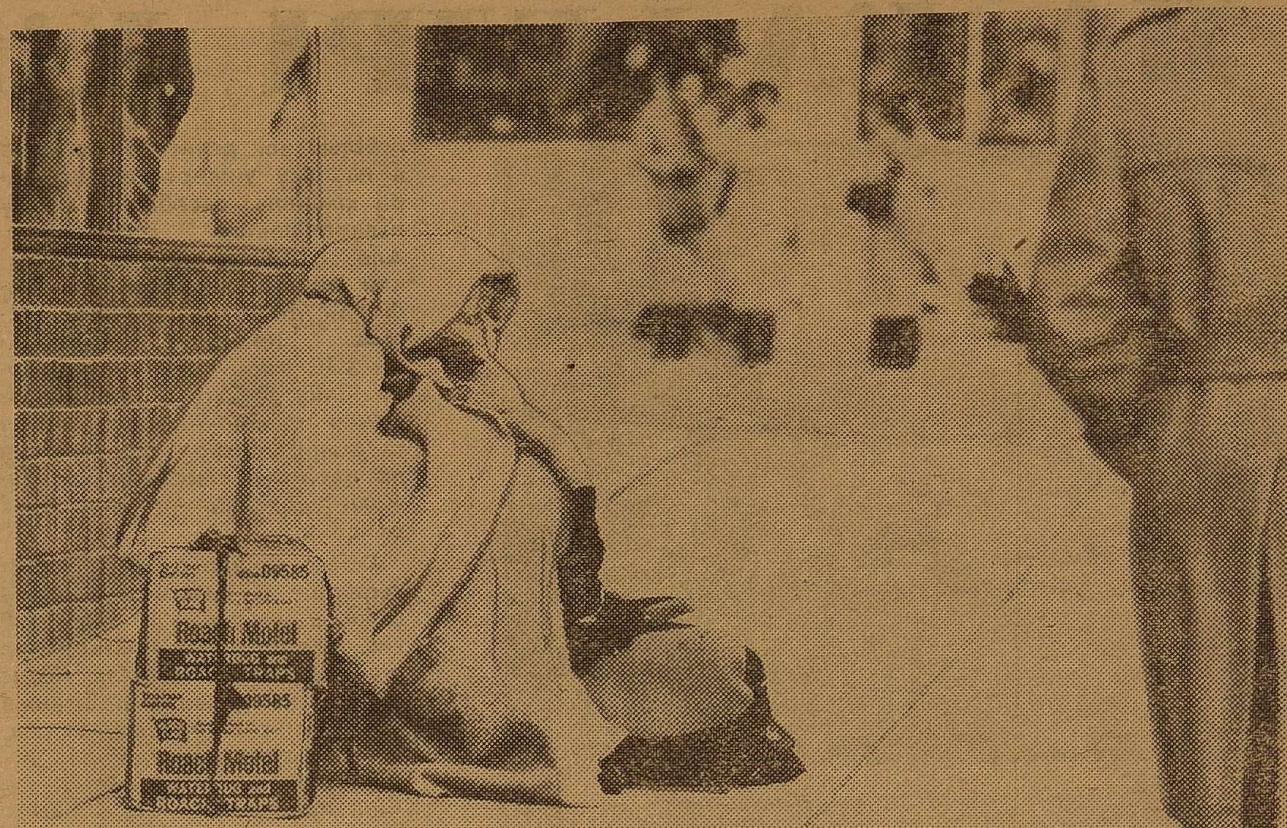
Основу глави «Голоса истории» становить огляд історичних романів П. А. Загребельного, без яких не можна уявити собі художній світ цього письменника. В. В. Фащенко аналізує історичний «триптих» («Диво», «Первомост», «Смерть в Києві») та популярні сьогодні історичні романі письменника «Роксолана» і «Я, Богдан», і пов'язує з ними розвіт історичного роману в сучасній українській літературі.

Дослідження В. В. Фащенка зачинчиться главою «Слово». Ця глава, невелика за обсягом, наче підсумовує розгляд творчості письменника, адже «Открытие художественного мира писателя начинается, совершаясь и завершается в слове». Роздуми про стиль письменника завершують книги В. В. Фащенка про творчість П. А. Загребельного.

Завдяки дослідження В. В. Фащенка читач знав поринає в художній світ визначного письменника, в світ його книг, в світ його слова. Ця нова монографія звернена до всіх, хто любить і цінує книгу, хто розуміє і відчуває художнє слово, вона навчає молодих філологів досліджувати художні галактики.

Є. ДОБРЕНКО,
студент V курсу філфаку.

Там, де панує капітал

Самітність, злidenність, голод — це доля багатьох американців. Для більшості з них домом стала вулиця, а свій нехитрій скарб вони, як правило, носять з собою. Тижнями і місяцями вони просиджують на тротуарах поживлених вулиць великих міст, байдужі до всього, втративши всіляку надію на майбутнє. **НА ЗНІМКУ:** таких знедолених людей часто можна побачити на вулицях Вашингтона.

(Фотохроніка ТАРС).

ЗАГАДКИ ЛАВРСЬКИХ ПЕЧЕР

Важко сьогодні сказати, скільки людей побувало в підземних лабіринтах Києво-Печерської лаври. Близкі, а з недавнього часу й далі печери — місця, де ніколи не було відвідувачів. Широко відома і історія цих підземних ходів. Але мало хто знає, що не всі лаврські печери насьогодні досліджені.

Одні з експедицій інституту археології вдалося відкрити на території лаври нові печери загальною довжиною близько 120 метрів. На їх стінах були виявлені написи червоною фарбою, зроблені в дванадцятому столітті. Приблизно за тих же часів була збудована там і невеличка підземна церква. Археологи знайшли її напівзруйнованою на їх думку, склепіння церкви впало десь у XVII столітті в результаті землетрусу. Увагу дослід-

ників привернув, зокрема, хід, проритий цензіями вздовж церковної стіни. По всьому будо видно, що в ньому щось переховували — можливо, книги, а може, гроші або коштовності...

Розповідає член-кореспондент АН УРСР І. Артеменко. — У Києві є й інші підземні ходи, порожнини, інші археологічні об'єкти, які вимагають комплексного дослідження. Це й відкриті на території Центрального ботанічного саду АН УРСР Звіринницькі печери, і підземелля Софійського собору та Кирилівської церкви... Я певен, що нас тут чекає немало цінних знахідок, особливо тих, які належать до ранньої історії східних слов'ян, і часів Київської Русі. Треба сказати, що вивчення слов'янських археологічних пам'ятників на Україні

М. СОРОКА.

ПЕРЕМОГА-40

Радянський лад виховав нашу чудову молодь міцною, фізично сильною, готовою до будь-яких труднощів, героїки в ім'я Вітчизни. Героїчні подвиги радянських людей записані золотими літерами в історії Великої Вітчизняної війни.

Один із таких подвигів був здійснений на Дунаї...

СЕРЖАНТ

ках зірваного мосту. Цією ж дорогою в спеціальних вагонетках («колисках») безперервним потоком приходили ящики зі снарядами, мінами, пальниками і т. д.

Нарада була короткою: на висоті понад 30 метрів, над бурхливим Дунаєм, далеко від берега, застрияла «колиска» з боеприпасами і зупинила такий необхідний для фронту рух повітряної дороги.

— Завдання дуже серйозне, — говорив командир саперного взводу старший лейтенант Василь Чорний. — Пошкоджена магістраль — єдина на всій нашій частині фронту — зупинила постачання фронту боеприпасів. А що це значить — вам пояснювати не потрібно. Треба щось робити. І негайно. Командування на ліквідацію аварії дало дві години. Які будуть пропозиції?

Пропозиції сипались з усіх боків. Та всі вони були занадто романтичні, нереальні для виконання. І от

несподівано для всіх піднявся старший сержант, ростовчанин Василь Анохін, в мінулому спортсмен-гімнаст.

— Товаришу командир, — задзвінів його голос. — Я знімусь «колиску». Дозвольте виконувати!

Завдання було довірено саме йому. Збирався Анохін недовго, перемотав портянки, оглянув свій інструмент — молоток, зубило, напильник, підхопив пару міцних поясних ременів і — вперед.

...Дув сирий, пронизуючий вітер. Внизу вирує крижаний Дунай. Ось Анохін виліз на першого бика, тugo прив'язав себе до троса, схопився руками за трос, повис над безоднечою, і почав просуватися по ньому до своєї цілі. Внизу в затомнім подихом слідкують бойові друзі і командування. Це була напружена, велична картина. А Василь, чіпляючись за що тільки можна, то руками то ногами, повільно, але невпинно, хоч і з величими труднощами, просува-

ється вперед. В обличчя бурхав страшний вітер, гойдається трос, бурхав ріка, життя цієї людини висить на волосині. Але сміливця нішо не спиняє. Чи вистачить сил? Валишилось п'ять надцять метрів, десять... Наче зупинився. Невже назовсім?

Та ось — ривок, ще один... Нарешті, Василь Анохін стоїть в «колисці». Але основне ще попереду: треба відрубати від тросу цю «колиску», в якій сам стоїть. Задубілимі від холоду руками Анохін рубає болти, відкручує гайки. Катери-мисливці неподалік чергують чекають. І раптом сержант щось закрутиться, швидко заліз на духу «колиски», схопився за трос — і в цим відмінно падає вниз і зникає у вирі Дунаю.

Трос з величезною силою ронувся вверх, підкинув сержанта вгору, він блискавично хватається за нього знову падає, злітає вверх падає вниз, і так ще кілька разів, та Анохін вже міцно тримався за трос.

Завдання виконано. Наші війська знову почали отримувати вчасно боеприпаси. Сержант Анохін за свій подвиг нагороджений бойовим орденом, а головне — глибоко пошаною бойових друзів.

I. КАПУСТИН,
майстер стадіону ОДУ.

ШКОЛА МОЛОДОГО ЖУРНАЛИСТА

Чергове заняття Школи молодого журналіста відбудеться 24 лютого о 16.00 за адресою: вул. Радянської Армії, 24, ауд. № 31.

Редактор В. НІКОЛАЕВ.

Колектив філологічного факультету висловлює глибоке співчуття аспірантці Христик Надії Михайлівні з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті батька.

Ректорат, партком, профком, кафедра наукового комунізму Одеського університету висловлюють глибоке співчуття доценту кафедри наукового комунізму Дмитровій Світлані Іванівні з приводу тяжкої втрати — смерті батька.

БУВ ЛЮТИЙ 1945 РОКУ. Напруження на фронти ускладнилося метеорологічними умовами. Доші і сніг переходили в бури і заметлі. Нерідко стояв туман, і такий густий, що не видно було ні біків зірваного мосту, ні лісу, ні інших предметів біля Дунаю. Німци, що стояли вище за течією ріки, зривали криги вибухівками, а крига зносала мости, які щоразу, знову і знову, наводили наші сапери. Жорстокі ж бої за Будапешт, Секешвеєвар, Балaton вимагали безперебійної подачі боеприпасів. Единою артерією, що з'єднувала Югославію з Угорщиною (в районі Бая), була повітряна дорога, встановлена на би-

ПИШІТЬ НАМ.

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держжурнівсернет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).